

STAUROS

Č. 22 november 2013

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré mesto

slovičko o SLOVE

Počas nedávneho stretnutia sv. otca Františka s rodinami sme si okrem iného mohli všimnúť aj jednu udalosť, ktorá sa odohrala počas príhovoru sv. otca. Asi päťročný chlapec neobsedel na svojom mieste a vybral sa priamo k sv. otcovi, poobzeral si jeho kríž, porozprával sa s ním, vyskúšal si jeho stolec. Niektoré médiá to označili za „veselú sv. omšu“, hoci to vlastne sv. omša nebola. Zaujal ma názov jednej reakcie na túto správu, ktorá bola označená nadpisom: „Keby ticho sedel, nevšimne si ho nikto.“

Prenesme sa teraz k evanjeliu 24-tej nedele po Päťdesiatnici. (Lk 8, 41-56) Pán Ježiš práve vyslobodil posadnutého človeka z moci zlých duchov v gergezskom kraji. Po tomto zázraku ho tamojší obyvatelia prosia, aby od nich odišiel. On sa teda vracia do svojho kraja. Premostením je zaujímavá veta: „Keď sa Ježiš vrátil, privítal ho zástup, lebo všetci naň čakali.“ (Lk 8, 40) Všimnime si ten kontrast. Na jednom mieste ho prosia, aby odišiel a na inom mieste ho všetci čakajú. Čakajú ho z mnohých dôvodov a s odlišnými postojmi. Dvaja čakajúci sa naozaj dočkajú. Žena chorá na krvotok a predstavený synagógy Jairus, ktorému zomiera dcéra. Pri pohľade na tieto príbehy sa možno znova spýtame, prečo sú zachytené spolu. Niektorí exegeti tvrdia, že tu ide o tzv. „literárny sendvič“, typický aj pre sv. Lukáša. Do jedného príbehu je vložený iný. Osobne sa skôr prikláňam k názoru, že to nie je iba štylistický prvok. Lebo keď si všimneme tieto dve udalosti, nájdeme tam viacero spojitostí. Ide o dve ženy. Nepoznáme meno ani jednej z nich. Jedna je dvanásť rokov chorá, Jairova dcéra má práve dvanásť rokov. Vek, kedy sa židovské dievča v Izraeli stávalo *bat micva* – „dcérou prikázaní,“ a mohla už vstúpiť do manželstva. (Asi v tomto veku bola podľa tradície aj Panna Mária, keď jej archanjel Gabriel zvestoval, že počne a porodí Ježiša Krista.) No pre Jairovu dcéru sa život končí. Dalším spoločným znakom oboch prípadov je, že sa zdajú byť beznádejné. Chorá žena vyskúšala všetko a nič nepomohlo, Jairova dcéra zomiera.

Jedna interpretácia textu hovorí, že tieto dva príbehy sú vyplnením mesiášskeho proroctva. Prorok Jeremiáš prirovnáva Izraelský národ k panne, ktorá zažije úžasné veci. „Ich smútok zmením na radosť, poteším ich, rozveselím po žiali.“ (Jer 31, 4. 13) A podľa týchto zázračných udalostí má izraelský národ spoznať, že Pán Ježiš je ten prorokmi predpovedaný,

dlho očakávaný mesiaš, ktorý prišiel pozdvihnúť ľud k Bohu. Číslo 12 tu symbolizuje 12 kmeňov Izraela, ktorý doteraz trpel v hriechu. Kristus prichádza zničiť smrť a darovať život.

Okrem toho poznáme aj psychologickú interpretáciu tohto príbehu. Tá si berie na mušku príčinu stavu týchto žien. Žena trpiaca na krvotok bola považovaná za nečistú. Dvanásť rokov sa nsmela nikoho dotýkať a nikto sa nsmel dotknúť jej. Bola vylúčená z náboženského a spoločenského života. A predsa sa rozhodne pre svoj životný dotyk. Dotyk Ježiša Krista. Jej uzdravenie je ale zavŕšené až vtedy, keď sa k tomu dotyku pridá Božie slovo. Otázka: *Kto sa ma to dotkol?* nie je výčitkou, ale skôr ponukou zo strany Pána Ježiša na vytvorenie vzťahu dôvery. Akoby tou otázkou Pán Ježiš vyzýval ženu, aby vyšla z anonymity do osobného stretnutia s Bohom: „Nemusíš sa báť, keď hľadáš moju blízkosť. Nemusíš sa hanbiť, keď potrebuješ moju pomoc.“ K dotyku sa teda pridáva Božie slovo. A v tomto môžeme vidieť predobraz sviatosti. Sviatosť je totiž spojenie týchto prvkov – znak a slovo. V tom, že ju Pán Ježiš oslovuje „Dcéra...“ (Lk 8, 48), vidia niektorí exegéti náznaky, že jej choroba poznačila aj vzťahy v rodine, že jej spôsobila komplex menejcennosti. A Pán Ježiš uzdravuje práve toto. Berie jej strach, nanovo ukazuje jej hodnotu, berie pocit menejcennosti. Dalo by sa povedať, že niečo podobné sa deje aj v prípade Jairovej dcéry. Podľa psychologického modelu stelesňuje žena trpiaca krvotokom práve budúci stav Jairovej dcéry vo veku jej dospelosti. Hoci má dvanásť rokov a tým je už v židovskom ponímaní dospelá, evanjelium ju nazýva *Jairovou dcérou*. Práve v tomto označení niektorí vidia to, že je len obrazom želaní a predstavy svojich rodičov bez možnosti samostatného rozvoja. Smrť jej detstva je spojená s jej skutočnou smrťou. A tým, že ju Pán Ježiš vzkriesi, jej dáva odvahu žiť život.

Všetci očakávali Ježiša Krista, ale on si konkrétne všimol len dvoch. Všimol si ich preto, lebo neboli ticho. Kričali svojou vierou. Ukázali sme si, že tieto príbehy patria spolu. To, že sa Pán Ježiš pristavil pri chorej žene, neznamenal stratu drahocenného času Jairovej dcéry. Uzdravená žena mohla svedčiť o tom, čo pre ňu Pán Ježiš urobil. Ona, obyčajná žena, sa stala živým svedkom viery pre všetkých, aj pre predstaveného synagógy. Spojovníkom oboch príbehov je slovo, ktoré Pán Ježiš povedal Jairovi: „Neboj sa, len ver a bude zachránená!“ (Lk 8, 50) Pán Ježiš tu pozýva Jaira, aby si všimol vieru uzdravenej ženy. Svedectvo viery jedného človeka pomáha nám ostatným, aby sme neprestávali dôverovať Bohu. A práve táto viera Bohu stojí často v protiklade s našimi „osvedčenými vedomosťami.“ Ukazuje to záver príbehu. Keď Pán Ježiš povie smútiacim, že dievča neumrelo, ale iba spí, „oni ho vysmiali, lebo *vedeli*, že umrelo.“ (Lk 8, 52) Aj my občas priveľmi dobre „vieme“ zhodnotiť situáciu. Keď je niečo beznádejné a už sa nedá nič robiť. Práve vtedy nás Pán Ježiš pozýva tak ako Jaira: „Neboj sa, len ver!“ Napriek všetkým negatívnym hlasom, napriek všetkým zaručeným vedomostiam a overeným skúsenostiam. Kristus je Boží syn a prichádza aj dnes, aby nás pozdvihol k sebe. Každá sv. liturgia, sviatosť či modlitba môže byť pre nás „veselá“. Ak nezostanem ticho, ale budem „kričať“ svojou vierou. Boh si ma určite všimne.

DENNÉ SVÄTÉ LITURGIE ZA ŽIVOT

Na podnet predsedu Bioetickej subkomisie KBS Mons. Štefana Sečku bola na plenárnom zasadnutí KBS ešte v roku 2012 odsúhlasená iniciatíva slúženia denných svätých omší na úmysel šírenia kultúry života. Do jej realizácie sa zapojili jednotliví biskupi Slovenska so svojimi kňazmi, pričom každý mesiac sú sväté omše a liturgie slúžené v inej diecéze. Zámerom iniciatívy je postaviť aspoň jednu svätú omšu denne ako duchovnú protiváhu voči denne konanému zlu zacielenému proti životu a ľudskej dôstojnosti. V novembri 2013 sa k tejto iniciatíve zapojí naša bratislavská eparchia. Prvé sv. liturgie s osobitnou prosbou za život sme slúžili v katedrále 1. a 2. novembra. Sv. liturgie budú pokračovať v ostatných našich farnostiach. Ich rozpis nájdete na internetovej stránke: www.grkatba.sk.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 4. – 10. 11. 2013

Pondelok	17:00 Na úmysel (Chalachanová)
Utorok	17:00 Na úmysel (Slaninková)
Streda	17:00 Na úmysel
Štvrtok	17:00 Na úmysel Večiereň
Piatok	<i>Zhromaždenie k veľ'vojdcovi Michalovi a d'alším beztelesným mocnostiam</i> 7:00 Na úmysel 17:00 Na úmysel (Chalachanová)
Sobota	17:00 Na úmysel Večiereň
Nedeľa	25. po Päťdesiatnici, 8. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 11. – 17. 11. 2013

Pondelok	17:00 Na úmysel
Utorok	17:00 Na úmysel (Andrášová)
Streda	16:00 Sv. liturgia v kaplnke Úradu vlády SR 17:00 Na úmysel
Štvrtok	17:00 Na úmysel
Piatok	17:00 Na úmysel
Sobota	17:00 Na úmysel Večiereň
Nedeľa	26. po Päťdesiatnici, 1. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- Ústredie slovenskej kresťanskej inteligencie (Sekcia ÚSKI pre vedu a vieru) Vás pozýva na diskusné semináre v tematickom okruhu „Človek a súčasná biomedicína II“. ktoré sa uskutočnia v Quo vadis. V **utorok, 5. novembra, o 17.00 hod.** bude na tému **Srdcovocievne ochorenia** prednášať veriaci našej farnosti *Prof. MUDr. Vasil' Hricák, PhD., FESC* z Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb, a.s., Bratislava.
- V piatok, 8. 11. 13 slávime odporúčaný sviatok *Zhromaždenie k veľvojevodcovi Michalovi a ďalším beztelesným mocnostiam*. V predvečer sviatku bude večiereň a v deň sviatku budú dve sv. liturgie, jedna ráno o 7.00 h. v slovenskom a druhá večer o 17.00 h. v cirkevnoslovanskom jazyku.
- V nedeľu, 10. 11. 13 pozývame všetkých veriacich na spoločný farský obed po druhej sv. liturgii. Po obede sa uskutoční prezentácia knihy *Život Mojžiša*. Ide o významné patristické dielo sv. Gregora z Nyssy, ktoré do slovenčiny preložila *Helena Panczová, PhD.* Po prezentácii si bude možné knihu zakúpiť.
- V stredu, 13. 11. 13 bude v kaplnke Úradu vlády SR slávená naša sv. liturgia s obvyklým začiatkom o 16.00 h. Táto liturgia je prístupná verejnosti.
- V piatok, **15. 11. 13 začína pôst** pred Narodením Pána - **FILIPOVKA**, ktorá trvá do dňa Narodenia Pána. Pôstna disciplína je ako počas roka, t.j. platí zdržanlivosť od mäsa v piatok.
- V ponuke je publikácia s názvom *Vzácný odkaz Benedikta XVI.* od autorov Jána Košiara a Šebastiána Laba. Cena je 5 €.
- Pozývame vysokoškolskú a pracujúcu mládež na pravidelné stretnutia v utorok o 18. 00 h.
- V piatok, 8. 11. 13 od 17.00 do 18. 00 h. bude na biskupskom úrade vyučovanie ukrajinského jazyka pre deti a mládež pod záštitou p. Rybákovej.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 20. 10. 13 sa pri zbierke na podporu misijných aktivít a výstavbu kňazského seminára na Ukrajine vyzbierala suma 2120,- € V mene o. Petra Krenického a jeho veriacich vyslovujeme úprimné „Pán Boh odmeň!“
 - Pri príležitosti dožitia sa 92 rokov života darovala p. *Mária Chalachanová* na podporu farnosti sumu 100 €. Srdečne blahozeláme a vyprosujeme hojnosť Božích milostí.
 - Bohu známa rodina darovala na opravu chrámu 50 €. Srdečne ďakujeme.
 - Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. *Krajňákovej a Žeňuchovej* (26. 10. 13) a *Mojžešovej a Pätoprstej* (2. 11. 13)
9. 11. 13 upratuje rod. Džupinová a Rimová
16. 11. 13 upratuje rod. Michalková a Mocková
- Ďakujeme za Vašu službu!

LÚČIME SA

- V nedeľu, 27. 10. 13 naše farské spoločenstvo opustila p. Marta Hattalová r. Čabiňáková vo veku 79 rokov. Rozlúčili sme sa s ňou pohrebnými obradmi na Martinskom cintoríne v stredu, 30. 10. 13. „*Vičnaja pamjať!*“

KONTAKT

V prípade akýchkoľvek otázok alebo zaujímavých podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0907/387 265,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717

**AK CHCETE PODPORIŤ OPRAVU NÁŠHO CHRÁMU, MÔŽETE TAK UROBIŤ AJ VKLADOM ALEBO
PREVODOM NA ÚČET NAŠEJ FARNOSTI:**

ČÍSLO ÚČTU: 11472476/0900, SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA, A.S.

SPRÁV PRE ADRESÁTA: OPRAVA CHRÁMU.